

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
43

ISSN 1211-7250
ISBN 80-86023-36-2

BRNO 2002

7,5x0,5 m. Vrcholové plató bylo zkoumáno sondami A až L a Y, příjezdová komunikace sondami M až X. Mocnost kulturní vrstvy nad vystupujícím skalnatým podložím kolísala na vrchole kopce mezi 15-50 cm. Výzkum dotčených ploch (zejména sondy K-L, N-O a Y) poskytl poměrně reprezentativní korpus keramiky s charakteristickým hrubým ostřivem, svislým žlábkováním a několika ovalenými okraji. Část keramiky byla silně tuhovaná. Protože drtivou většinu keramických nálezů představovaly fragmenty výdutí a atypické střepy, nelze v rámci získaného souboru zcela vyloučit starší halštatskou složku. Těžiště osídlení Okrouhlé však nepochybně spadalo do období púchovské kultury, přesněji do její fáze LT-D1. Vedle částečně odkryté soustavy kúlových jam v JZ sektoru zkoumané plochy, prozrazující zde patrně existenci větší obytné stavby o přesně nezjištěném půdorysu, lze jako největší přínos výzkumu hodnotit zdokumentování dříve pouze předpokládané fortifikace. Tu tvořil malý val, dřevěná palisáda (dochovaný palisádový žlábek) a nehluboký příkop o šířce cca 2 m (obr. 1). Převýšení mezi korunou valu a nejhlubším místem příkopu činilo ve zkoumaném úseku pouze 60-70 cm (obr. 2). Z hlediska rozměrů celé soustavy a na základě faktu, že palisádový žlábek mohl pojímat kulany do maximálního průměru 15 cm, lze spíše hovořit o jednoduchém plotovém ohrazení. O takto hrazeném prostoru lze spíše spekulovat jako o hospodářském dvorci než o strategické pevnosti. Koruna valu byla široká jen asi 1 m, na jeho vnitřní straně se nalézala mělká deprese s výraznou koncentrací mazanice a kamenů. Keramický materiál z této deprese a z příkopu je púchovský. V zahloubenině s mazanicí na vnitřní straně valu byl rovněž objeven malý bronzový nožik s částečně dochovaným trnem (obr. 3:1). Při průzkumu valu bylo rovněž objeveno torzo malého železného srpů (obr. 3:3). K významnějším nálezům z lokality lze dále počítat polovinu kotoučku z tmavozeleného skla, zdobeného ve hmotě bílou a fialovou nití. Průměr stěny kotoučku je 12 mm (obr. 3:2).

Pavel Stabrava, SPÚ Ostrava, arch. odd. Opava

Literatura:

Czudek, T. 1972: Geomorfologické členění ČSR, *Studia geographica* 23.

Resumé:

Staříč (Bez. Frýdek-Místek), „Okrouhlá“. Latènezeit (LT D1). Höhengiedlung. Vorläufige Rettungsgrabung.

STŘELICE (okr. Brno-venkov)

„Padělký u mlýnka (Dolní pole)“. LT A. Výrobní objekt. Záchraný výzkum.

Při výkopu dálkového optického kabelu Čerčany-Brno-Iranice ČR/Rakousko byl na katastru obce Střelice v trati „Padělký u mlýnka“ prozkoumán výrobní objekt, jehož poloha je identifikována na mapě ZM ČR 1:10 000 list č. 24-34-08 těmito koordináty od Z a J s.č. 465:282,5; 465:297 mm. Objekt se nacházel na temeni sprašové terasy (279 m n. m.), která se v směrem mírně svažuje k toku Troubského potoka (270 m. n. m.), po jehož obou březích se nachází cca 10 m široký inundační pás. Tok je od místa nálezů vzdálen cca 50 m. Podloží lokality je tvořeno sprašovými hlinami, které jsou pokryty cca 0,30 m mocnou vrstvou hnědozemní ornice. Jedná se o objekt pravidelného obdélného půdorysu s nadzemní kúlovou konstrukcí o rozměrech 5,6x5,1 m, zahloubený 0,50 m do podloží a orientovaný ZSZ-VJV směrem. Při jeho průzkumu byly zjištěny celkem dvě funkční fáze a také dva zánikové horizonty. V prvním funkčním období se uvnitř objektu nacházela jáma (k. č. 501), ve které se mísily dva druhy hlíny (spraš a ornice). Vzniklá směs se proplavovala a nechala uležet (obr. 20:A). Hotový produkt sloužil k výrobě nepálených hliněných závaží jehlančového tvaru. Jejich části – pravděpodobně zmetky – byly nalezeny v zásypu výše uvedených jámy. Po zániku objektu požárem byl objekt částečně obnoven. I když se v něm v jeho druhé funkční fázi hliněná směs již nepřipravovala, vlastní výroba zde patrně – soudě podle nálezů čtyř skládek (k. č. 126/1 až 126/4) hotových hliněných závaží o celkovém počtu 49 ks – pokračovala i nadále (obr. 20:B). Nalezená závaží nesou stopy ohně, což spolu s přítomnými mazanícovými bloky svědčí o tom, že i tato funkční fáze byla ukončena požárem. Tím dochází k definitivnímu zániku objektu. Z výplně objektu pochází množství keramického materiálu (např. části braubašské misky), mazanice, zvířecí kosti a přesleny. Výrobní objekt byl nalezen v prostoru, který byl intenzivně osídlen v závěru doby laténské a ve starší době římské (Belcredi 1989).

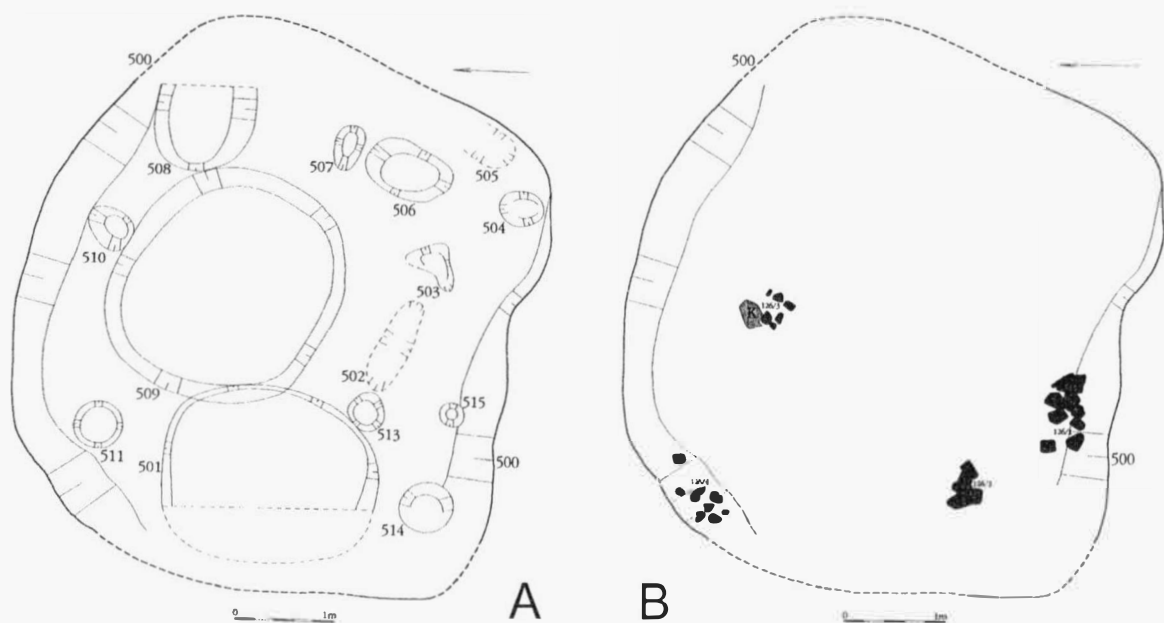
Tomáš Berkovec, ÚAPP Brno

Literatura:

Belcredi, L. a kol. 1989: Archeologické lokality a nálezy okresu Brno-venkov, Brno.

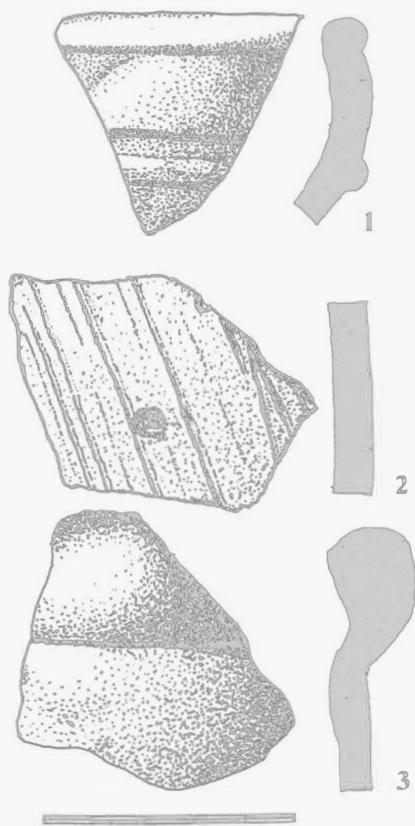
Resumé:

Střelice (Bez. Brno-venkov). „Padělký u mlýnka (Dolní pole)“. LT A. Herstellungsobjekt. Rettungsgrabung.

Obr. 20. Střelice „Padělky u mlýnka“. Situace výrobního objektu v jeho I. funkční fázi (A) a v jeho II. funkční fázi (B).

Střelice „Padělky u mlýnka“. Herstellungsobjekt, I. Phase (A), II. Phase (B).

Obr. 21. Tvrdonice, „Dolní Štěpnice“. Výběr keramiky. Tvrdonice, „Dolní Štěpnice“. Keramikauswahl.

TVRDNICE (okr. Břeclav)

Dolní Štěpnice. Latén. Sídliště. Povrchový sběr.

V létě roku 2001 byl na katastru obce Tvrdonice, v okolí vrtů těžební společnosti Moravské naftové doly v trati Dolní Štěpnice proveden povrchový průzkum. Orbou zde bylo narušeno větší množství objektů, z nichž byla sebrána menší kolekce keramiky. Vzhledem k tomu, že jde převážně o keramiku užitkovou, lze předpokládat, že se zde rozkládá sídliště.

Prozkoumaná plocha o délce asi 300x100 m se táhne po mírném JV svahu podél vodoteče. Na tomto místě bylo nalezeno 19 kusů střeplů. Mezi nimi je výraznější okraj široké mísy z jemně plavené hlíny (obr. 21:1), zlomek výdutě z tuhé keramiky s reparačním otvorem (obr. 21:2), okrajový střepl z velké tuhé nádoby (obr. 21:3) a jiné, podle nichž je možno celý takto získaný soubor bezpečně zařadit do pozdní doby laténské.

Petr Čáp, FF MU Brno

Resumé:

Tvrdonice (Bez. Břeclav), „Dolní Štěpnice“. Latènezeit. Siedlung. Terrainbegehung.

VELEŠOVICE (okr. Vyškov)

„Za Mlýnem“. Pravěk, doba laténská. Sídliště. Záchranný výzkum.

Při záchranném archeologickém výzkumu vyvolaném stavbou Tranzitní a telekomunikační

PŘEHLED VÝZKUMŮ 43 (2001)

Vydává:	Archeologický ústav AV ČR Brno Královopolská 147, 612 00 Brno E-mail: infor@iabrno.cz http://www.iabrno.cz
Odpovědný redaktor:	Doc. PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc.
Redakce a příprava pro tisk:	Mgr. Bakázs Komoróczy, Ing. Petr Škrdla, PhD., PhDr. Lubomír Šebela, CSc., Alice Del Maschio, Miroslav Lukáš
Jazyková úprava:	PhDr. Jan Balhar, CSc.
Na titulním listě:	Plastika medvěda z Pavlova (kresba J. Svoboda); letecký snímek Mušova a Pálavy (foto O. Šedo)
Tisk:	BEKROS
Náklad:	350 ks

© 2002 by the Authors.

All rights reserved.

AÚ AV ČR Brno, Královopolská 147, 612 00